

Oponentský posudek na bakalářskou práci Barbory Vítů
Indické výtvarné umění jako dějiny kulturních dialogů, 65 s.
Obecná teorie a dějiny umění a kultury – kulturologie, UK FF

Ve své bakalářské práci autorka pojednává o vývoji výtvarného umění v Indii počínaje středověkem, pro který jsou příznačné miniaturní malby sledující obsah literárních děl. Jedná se o knižní ilustrace rádžastanského, tj. rádžpútského stylu a také o období tzv. indo-perského stylu (kap. 2, s. 10 – 18). Tento historický popis má svou hloubku v tom, že autorka souběžně s vývojem malířství sleduje i vývoj jiných oblastí umění a obecně kulturní dění v Indii. Další styly středověkého malířství se vyvíjí v souvislosti s expanzí politické moci ze západu na sever (paharské umění) a na jih, kam se přemísťuje nejen sídlo správy, ale kde také vzniká i nová kultura a umění (dakšinské umění). Za vlády Velkých Mughalů (kap. 3, s. 19-25) věda, literatura a umění dosahují vysokých hodnot právě díky podpoře, která se jim dostává ze strany mughalského dvora. Taková kulturní politika vedla k integraci různých vlivů, které nijak neoslabily, ba naopak, posílily indickou kulturní identitu. Tomuto důležitému momentu autorka věnuje zvláštní oddíl: Rezonance vlivů a mnohasměrné idiomatické přesahy (kap. 4, s. 26-30).

O cizích vlivech, tentokrát o západních, pojednává kap. 5 (Indické výtvarné umění za dob Britského rádže – od obchodního artiklu k emancipaci, s. 31-43), kde autorka proniká do podstaty historie přijímání západních vzorů a vývoje nových směrů, jako je např. revivalismus, kosmopolitismus spojený s uměleckou skupinou PAG a progresivismus.

Ve vývoji umění v nezávislé Indii po roce 1947 autorka nalézá reflexe všech kladů a záporů vývoje kultury a společnosti, počínaje objevením svobody uměleckého projevu ve střetu s tradičními náboženskými a společenskými hodnotami. S globalizací se i v takové tradiční společnosti jako je indická otvírá sexuální tematika a problematika genderu (kap. 6, s. 44-52).

Autorka bakalářské práce projevuje nejen schopnost hodnocení uvedených vlivů na indické výtvarné umění, ale také skrze vývoj uměleckých směrů sledovat i vývoj politického a kulturního dění ve studované oblasti když v poslední kapitole, pojmenované Indie globální (kap. 7, s. 53-56) na s. 53 tvrdí: "Zacyklený proces hledání národní identity poplatné době, zůstává i v éře postmoderny otevřený. Přítomnost nadnárodních korporací, světových médií a v neposlední řadě globálního trhu, přirozeně přispívá k čemusi, co by se s nadsázkou dalo nazvat jako postmoderní euroamerický kulturní kolonialismus, jehož dlouhé prsty dosahují i do oblasti umělecké tvorby. Světová poptávka vkusu čile interaguje s nabídkou jí odpovídajícího umění. Spolu s boomem blogových komunit, který Indii zasáhl v roce 1998 (Gokulsing, a další, 2009 str. 208) a pozdějším vstupem živoucího fenoménu

sociálních sítí, tento proces ještě akceleruje. I přesto by bylo chybné, nahlížet na něj jako na jev ryze negativní. Tyto příznakově postmoderní platformy s sebou přináší nesporné svobody i sporná omezení".

Metodika popisu a struktura práce přispívají k její přehlednosti a čtivosti. Jde o velice koncizní a kompaktní přehled indického výtvarného umění od středověku až po dnešek. Současně bych chtěl zdůraznit i komplexnost tohoto popisu, který umožňuje čtenáři sledovat nejen vývoj indického malířství, nýbrž i jiná umění a kulturní vývoj z hlediska tradičních indických kultur (hinduistické a muslimské) a západních vlivů.

Bakalářská práce i po formální stránce splňuje veškerá kritéria, která požaduje tento druh pojednání. Jedině bych chtěl upozornit na drobné nedostatky v interpunkci a na některé prepisy indických slov a překlepy, které mohly způsobit i nesrozumitelnost textu.

1. Interpunkce: při uvádění zdroje citovaného textu v závorce, tj. před začátkem nové věty, by měla být tečka, nikoliv tak jak např. na s. 27 (a jinde): "... tvůrčí styl právě v oblasti horského Basolí. (Kaul, 1962 str. 90) Zdokumentována je

3. Prepisy: Ellora, Ellóra (má být Éllóra), Subramanyan (má být Subramanjan)...

2. Překlepy a chybné uvádění jména: s. 12: Čaulukjové (místo Čálukjové/Čálukjovci), s. 11: ...hlavy státu S. Rádhakrišny (místo S. Rádhakrišnana), s.18. pozn. 15: Timerlán (místo Tamerlán), s. 23: Tuzuk -e- Džahángír (místo Tuzuk-e-Džahángír), Džahangírovy (místo Džahángírovy), s 35, pozn. 42: *Gítandžali* (místo Gítáňdžali) atd.

4. Nesrozumitelný text:

Na s. 7: Tento vývoj napříč monumentálními dějinami obsahujícími mnohanásobné akulturační situace, rozličné snahy o uzurpaci moci zvenčí či cizinecké hegemonie, proběhl s mnoha ztrátami i nálezy.

Na s. 7/8: Sama geneze pojmu „indické problematičnost této kategorie, která se zformovala a ustálila do relativně stabilní podoby skrze rozličná paradigmatata.

Tyto drobné chyby považuji za snadno opravitelné a proto se domnívám, že by neměly mít podstatný vliv na hodnocení.

Bakalářskou práci slečny Barbory Vítů shledávám jako velmi zdařilou a navrhuji hodnocení "výborná".

21. 8. 2012

Doc. PhDr. Svetislav Kostić, Dr.
Ústav jižní a centrální Asie
Indologický seminář
UK FF, Praha 1